

SNAP SEE
Planning Aggregates Supply

ZAKON O RUDARSTVU

(Narodne novine, broj: 56/2013.)

Zagreb, 25. listopada 2013. godine

Republika Hrvatska / Republic of Croatia

Ministarstvo gospodarstva / Ministry of Economy

Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb, Telefon: 01-6106-111

ZAKON O RUDARSTVU

(Narodne novine, broj: 56/2013.)

Dr.sc. Dragan Krasić, dipl.ing.rud., Načelnik Sektora za rudarstvo

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

UPRAVA ZA INDUSTRIJSKU POLITIKU, ENERGETIKU I RUDARSTVO

Zagreb, 25. listopada 2013. godine

ZAKON O RUDARSTVU

Rudarska djelatnost na prostorima današnjeg teritorija Republike Hrvatske ima dugu tradiciju i odvija se još od rimskih vremena (arhitektonsko-građevni kamen) pa preko srednjeg vijeka (rudnici Zrinski) do danas.

Podzemna eksploatacija mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj je praktično nestala i trenutno se samo arhitektonsko-građevni kamen eksploatira podzemnim načinom eksploatacije, dok su brojni površinski kopovi posebno nemetalnih mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj (arhitektonsko-građevni kamen, tehničko-građevni kamen, građevni pijesak i šljunak, ciglarska glina i dr.).

Rudarska djelatnost od osamostaljenja Republike Hrvatske bila je regulirana slijedećim zakonskim okvirima:

- Zakon o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 27/91.)
- Izmjene i dopune Zakona o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 26/93.)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 92/94.)
- Zakon o rudarstvu - pročišćeni tekst (»Narodne novine«, br. 35/95.)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 114/01.)
- Zakon o rudarstvu - pročišćeni tekst (»Narodne novine«, br. 190/03.)
- Zakon o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 75/09.)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 49/11.)
- Zakon o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 56/13.)
- Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 94/13.)

ZAKON O RUDARSTVU

Rudarsku djelatnost u Republici Hrvatskoj obavlja preko 350 trgovačkih društava i obrtnika s registriranih oko 8 500 uposlenika, međutim ukoliko pribrojimo i gospodarske subjekte koji se bave preradom mineralnih sirovina (cement, vapno, staklo, gipsani proizvodi, punila, cigla, keramika itd.) dolazimo do spoznaje da se eksploatacijom i preradom mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj bavi preko 500 trgovačkih društava i obrtnika s preko 17 000 zaposlenih. U navedene brojke nisu uključena trgovačka društva i obrtnici koji se bave transportom mineralnih sirovina, a što nije beznačajna gospodarska djelatnost.

Ukupan broj istražnih prostora mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj je 203, uključujući 13 istražnih prostora ugljikovodika od kojih je Republika Hrvatska ovlaštenik 11 istražnih prostora.

Ukupan broj eksploatacijskih polja mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj je 668, uključujući 60 eksploatacijskih polja ugljikovodika. Od ukupnog broja najveći broj je odobrenih eksploatacijskih polja tehničko građevnog kamena (274), arhitektonsko-građevnog kamena (118) i građevnog pijeska i šljunka (94).

Od ukupnog broja eksploatacijskih polja mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj najveći broj odobren je u Splitsko-dalmatinskoj županiji (91), te Istarskoj i Zadarskoj županiji (po 67), odnosno u te tri županije odobreno je 33,7 % od ukupnog broja eksploatacijskih polja u Republici Hrvatskoj.

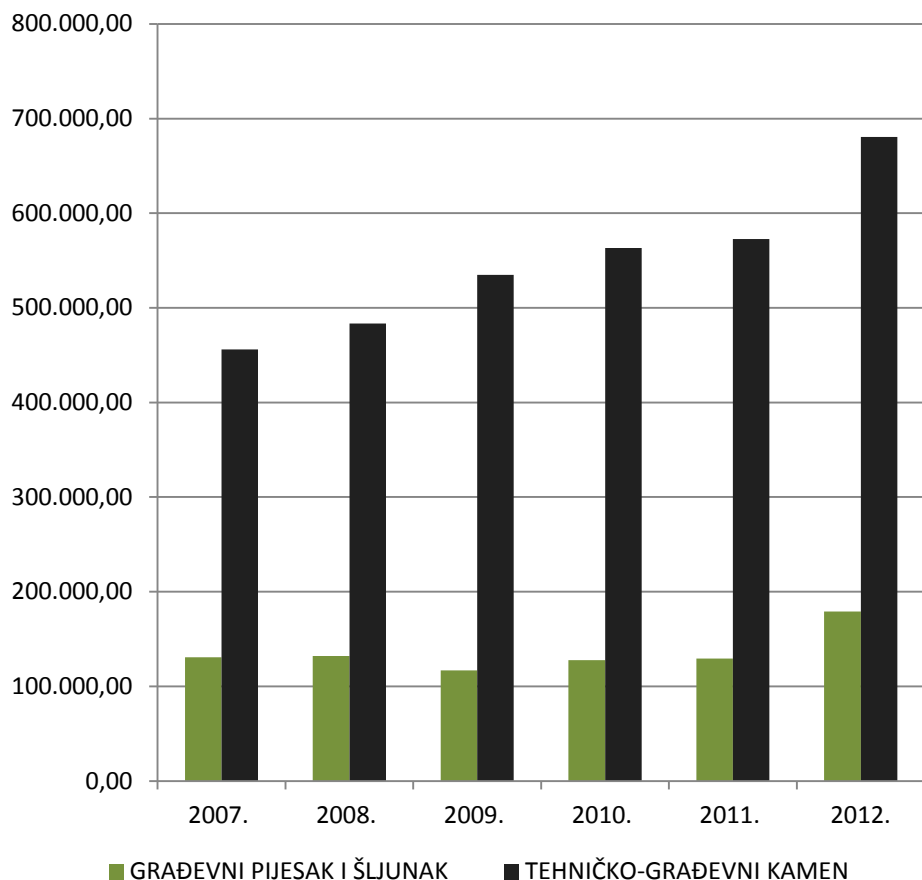
Gledajući trend eksploatacije neenergetskih mineralnih sirovina u razdoblju od 2005. do 2012. godine za tri najznačajnije neenergetske mineralne sirovine (tehničko-građevni kamen, arhitektonsko-građevni kamena i građevni pijesak i šljunak) razvidan je stagnacija ili manji porast utvrđenih eksploatacijskih rezervi u promatranom vremenskom periodu i značajan pad otkopanih količina mineralnih sirovina od 2009. do 2011. godine, izuzev arhitektonsko-građevnog kamena.

ZAKON O RUDARSTVU

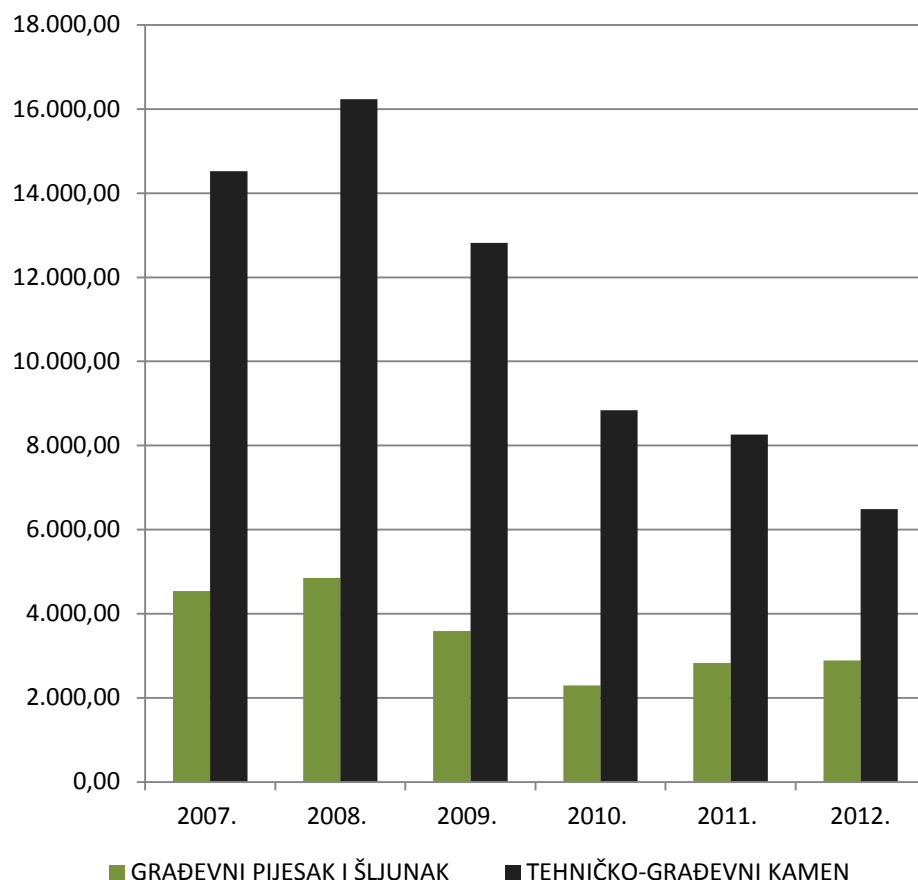
Nastavno su prikazane potvrđene eksploatacijske rezerve građevnog pijeska i šljunka i tehničko-građevnog kamena kao i eksploatirane količine u vremenskom razdoblju od 2007. do 2012. godine:

MINERALNA SIROVINA	KOLIČINA	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
GRAĐEVNI PIJESAK I ŠLJUNAK	EKSPLOATACIJSKE REZERVE	130 643,18	132 143,15	116 887,19	127 844,85	129 409,01	178 930,23
	u 1000 m ³	OTKOPANO	4 539,46	4 855,51	3 590,77	2 293,81	2 824,52
TEHNIČKO-GRAĐEVNI KAMEN	EKSPLOATACIJSKE REZERVE	456 067,30	483 551,49	534 887,01	563 431,45	572 664,53	680 749,54
	u 1000 m ³	OTKOPANO	14 521,24	16 234,98	12 821,19	8 838,26	8 260,88

EKSPLOATACIJSKE REZERVE (u 1000 m³)

OTKOPANE KOLIČINE (u 1000 m³)

ZAKON O RUDARSTVU

Temeljem Zakona o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 75/09. i 49/11.) postupak odobrenja za istraživanje mineralnih sirovina kao i dodjele koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina obavljao se temeljem dva zasebna javna natječaja.

Rudarski gospodarski subjekt koji je po prvom provedenom javnom natječaju ishodio odobrenje za istraživanje mineralnih sirovina, nakon provedbe svih potrebnih predradnji (istraživanja mineralnih sirovina, izrade Elaborata o rezervama mineralnih sirovina, ishoda rješenja o potvrđivanju količine i kakvoće rezervi mineralnih sirovina, izrade Studije utjecaja rudarskog zahvata na okoliš, ishoda rješenja o prihvatljivosti rudarskog zahvata na okoliš, ishoda Lokacijske dozvole za rudarski zahvat, izrade i provjere Rudarskog projekta eksploatacije mineralnih sirovina, rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice unutar odobrenog eksploatacijskog polja), a u provedbi navedenih radnji utrošio je znatna financijska sredstva (ovisno o vrsti mineralne sirovine ista se kreću od 1.000.000,00 kuna do desetak milijuna kuna) za dobivanje prava na eksploataciju mineralnih sirovina mora proći drugi postupak javnog natječaja za dodjelu koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina, bez obzira što je proveo sve prethodno pobrojane predradnje.

U slučaju izrade nove rudarske dokumentacije i/ili novo riješenih imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice unutar odobrenog eksploatacijskog polja, koncesionar je dužan zatražiti, a tijelo nadležno za rudarstvo provesti ponovni postupak dodjele koncesije putem novog javnog natječaja, što iziskuje određeni vremenski rok i troškove, a u pravilu jedini rudarski gospodarski subjekt koji može dostaviti cjelovitu dokumentaciju traženu javnim natječajem je ujedno i trenutni koncesionar.

Zakonom o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 75/09. i 49/11.) eksploatacijsko polje mineralnih sirovina kao osnova rudarske djelatnosti na kojem se jedino i isključivo može eksploatirati mineralna sirovina nije na pravi način tretirano.

S obzirom na nelogičnosti i probleme koji su se javili u provedbi Zakona o rudarstvu ukazala se neizostavna potreba za izradu novog cjelovitog Zakona o rudarstvu.

Dana 18. svibnja 2013. godine, stupi je na snagu Zakon o rudarstvu (»Narodne novine«, br. 56/13.)

ZAKON O RUDARSTVU

Značajne novine koje se važećim/novim Zakonom o rudarstvu uvode u području rudarstva su:

1. Propisan je jedan jedinstveni postupak radi davanja koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina, koji se sastoji od četiri međusobno usko povezane faze:
 - a) postupka radi odabira najpovoljnijeg ponuditelja za istraživanje mineralnih sirovina radi davanja koncesije za eksploataciju,
 - b) postupka radi davanja odobrenja za istraživanje,
 - c) postupka radi utvrđivanja eksploatacijskog polja sukladno lokacijskoj dozvoli ishodenoj od nadležnog tijela za prostorno uređenje,
 - d) postupka radi davanja koncesije za eksploataciju.
2. Jedno javno nadmetanje za odobrenje istraživanja mineralnih sirovina radi davanja koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina - uz poštivanja svih zakonskih obveza uvelike ubrzava zakonsku proceduru (dosadašnja zakonska praksa je uvjetovala za isto dva javna natječaja) te daje 100% pravnu sigurnost rudarskim gospodarskim subjektima koji su obavili istraživanje mineralnih sirovina (i za to utrošili vlastita sredstva) da će ukoliko utvrde bilančne rezerve mineralnih sirovina iste i eksploatirati u skladu s ugovorom o koncesiji.
3. Učinkovitija kontrola eksploatiranih količina mineralnih sirovina i plaćanja naknada za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina - visina naknade za koncesiju utvrđena uredbom Vlade Republike Hrvatske.
4. Osiguranje sanacijskih troškova - prije potpisivanja ugovora o koncesiji mora se dostaviti tijelu nadležnom za rudarstvo jamstvo za troškove sanacije utvrđenog eksploatacijskog polja.
5. Propisan je postupak za sanaciju prostora i izvođenje rudarskih radova u posebnim situacijama (propisima o zaštiti okoliša i/ili propisi o uređenju prostora).
6. Prilagodba propisa za posebne slučajeve eksploatacije - npr. morska sol, građevni pijesak i šljunak sa morskog dna, skladištenje ugljikovodika i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama.

ZAKON O RUDARSTVU

DAVANJE KONCESIJE ZA EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA

Davanje koncesije za eksploataciju provodi se na temelju samo jednog javnog nadmetanja u jedinstvenom postupku koji se sastoji od slijedećih faza:

a) POSTUPAK RADI ODABIRA NAJPOVOLJNIJEG PONUDITELJA ZA ISTRAŽIVANJE MINERALNIH SIROVINA RADI DAVANJA KONCESIJE ZA EKSPLOATACIJU

Odluku o provođenju javnog nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za istraživanje mineralnih sirovina radi davanja koncesije za eksploataciju donosi tijelo nadležno za rudarstvo:

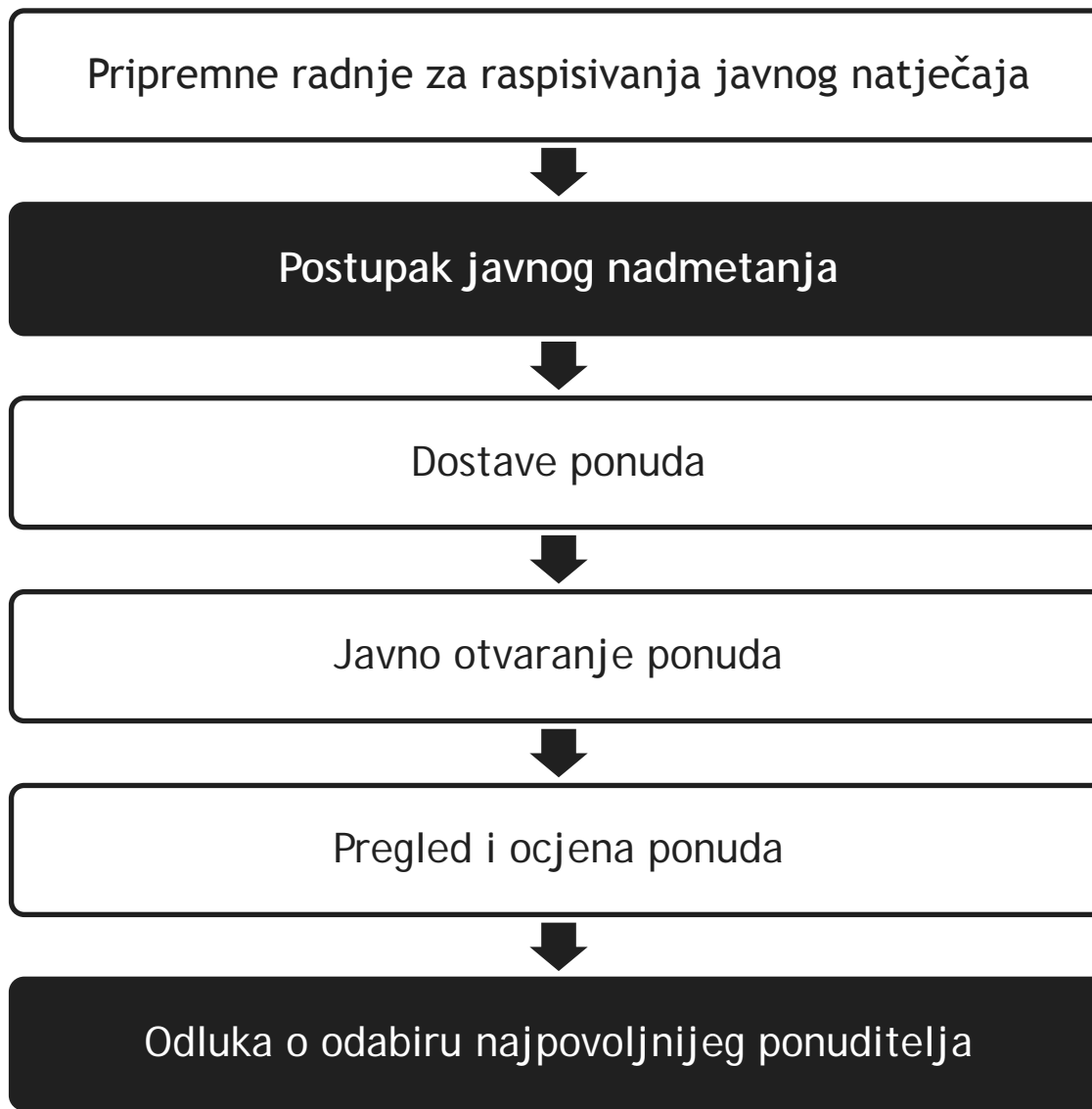
- ako ocijeni da postoji potreba za utvrđivanjem pojedinačnih rezervi mineralnih sirovina na nekom prostoru i utvrđivanjem njihove gospodarske iskoristivosti ili potreba za utvrđivanjem geoloških struktura pogodnih za skladištenje i trajno zbrinjavanje plinova,
- povodom prijedloga fizičke osobe ili pravne osobe registrirane za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina.

Odluka o provođenju javnog nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za istraživanje mineralnih sirovina radi davanja koncesije za eksploataciju može se donijeti za prostore koji su dokumentima prostornog uređenja planirani za izvođenje rudarskih radova.

Tijelo nadležno za rudarstvo dužno je najmanje 30 dana prije raspisivanja javnog nadmetanja zatražiti posebne uvjete, ograničenja i suglasnosti na granice predloženog istražnog prostora od tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi predloženi istražni prostor, te pravnih osoba s javnim ovlastima.

ZAKON O RUDARSTVU

a) POSTUPAK RADI ODABIRA NAJPOVOLJNIJEG PONUDITELJA ZA ISTRAŽIVANJE MINERALNIH SIROVINA RADI DAVANJA KONCESIJE ZA EKSPLOATACIJU

b) POSTUPAK RADI DAVANJA ODOBRENJA ZA ISTRAŽIVANJE

Nakon donošenja odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja slijedi postupak radi davanja odobrenja za istraživanje mineralnih sirovina.

Za istraživanje je potrebno ishoditi rješenje o odobrenju za istraživanje mineralnih sirovina radi davanja koncesije za eksploataciju. Rješenje se donosi na temelju izvršne odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja.

Istraživanje mineralnih sirovina provodi se radi utvrđivanja rezervi mineralnih sirovina za čiju eksploataciju se dodjeljuje koncesija.

Istraživanje mineralnih sirovina dopušteno je samo unutar prostora određenog rješenjem o odobrenju za istraživanje mineralnih sirovina radi davanja koncesije za eksploataciju.

b) POSTUPAK RADI DAVANJA ODOBRENJA ZA ISTRAŽIVANJE

Rješenje o odobrenju za istraživanje mineralnih sirovina

Izvođenje rudarskih radova u istražnom prostoru

Dostava podataka i dokumentacije o rezervama mineralnih sirovina

Povjerenstvo za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina

Rješenje o potvrdi količine i kakvoće rezervi mineralnih sirovina

c) POSTUPAK RADI UTVRĐIVANJA EKSPLOATACIJSKOG POLJA

Nakon završetka istražnih radova i donošenja rješenja o potvrdi količina i kakvoće rezervi mineralnih sirovina pokreće se postupak za utvrđivanje eksploatacijskog polja.

Eksploatacijsko polje mineralnih sirovina je spojnicama koordinata vršnih točaka omeđen dio prostora na kopnu i/ili moru na kojem se mora obavljati eksploatacija mineralnih sirovina, utvrđen od tijela nadležnog za rudarstvo sukladno obuhvatu potvrđenih bilančnih rezervi mineralnih sirovina i lokacijskim uvjetima iz izvršne lokacijske dozvole.

Iznimno, eksploatacijsko polje za skladištenje i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama utvrđeno je sukladno obliku i veličini geoloških struktura pogodnih za skladištenje i trajno zbrinjavanje plinova i lokacijskim uvjetima iz izvršne lokacijske dozvole.

Kao nositelj eksploatacijskog polja određuje se i upisuje Republika Hrvatska. Eksploatacijska polja utvrđuju se do isteka rezervi mineralnih sirovina.

Nakon što prestanu prava ovlaštenika, to eksploatacijsko polje ostaje kao eksploatacijsko polje sve dok se ne iscrpe rezerve mineralnih sirovina i tijelo nadležno za rudarstvo može raspisati novi natječaj, ako za to ispunjeni i drugi uvjeti.

c) POSTUPAK RADI UTVRĐIVANJA EKSPLOATACIJSKOG POLJA

Idejni rudarski projekt

Izvršna lokacijska dozvola ishođena od tijela nadležnog za prostorno uređenje

Postupak utvrđivanja eksploatacijskog polja

Rješenje o utvrđivanju eksploatacijskog polja

d) POSTUPAK RADI DAVANJA KONCESIJE ZA EKSPLOATACIJU

Nakon utvrđivanja eksploatacijskog polja pokreće se postupak za donošenje odluke o davanju koncesije i sklapanju ugovora o koncesiji. Ovaj postupak pokreće se na zahtjev ako su do pokretanja postupka ispunjeni svi uvjeti određeni Zakonom.

Zahtjev za donošenje odluke i sklapanje ugovora o koncesiji podnosi rudarski gospodarski subjekt kao ovlaštenik eksploatacijskog polja koji je odabran kao najpovoljniji ponuditelj na javnom natječaju za istraživanje mineralnih sirovina radi davanja koncesije za eksploataciju, ako su ispunjeni propisani uvjeti iz Zakona, odnosno dovršeni istražni radovi, potvrđene rezerve mineralne sirovine ili potvrđena građa, oblik, veličina i obujam geoloških struktura pogodnih za skladištenje i trajno zbrinjavanje plinova, te utvrđeno eksploatacijsko polje sukladno lokacijskoj dozvoli ishodenoj od nadležnog tijela za prostorno uređenje.

Temeljem odluke o dodjeli koncesije tijelo nadležno za rudarstvo mora rudarskom gospodarskom subjektu kojem se dodjeljuje koncesija ponuditi na sklapanje i potpisivanje ugovor o koncesiji za eksploataciju mineralnih sirovina.

Ugovorom o koncesiji stječe se pravo za izvođenje rudarskih radova u cilju gospodarskog korištenja mineralnih sirovina.

ZAKON O RUDARSTVU

d) POSTUPAK RADI DAVANJA KONCESIJE ZA EKSPLOATACIJU

Glavni rudarski projekt i/ili dopunski rudarski projekt provjeren od ministarstva nadležnog za rudarstvo

Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice unutar eksploatacijskog polja
- usklađeno s dinamikom izvođenja rudarskih radova iz provjerenog glavnog rudarskog projekta i/ili dopunskog rudarskog projekta za vremensko razdoblje na koje se sklapa ugovor o koncesiji za eksploataciju mineralnih sirovina

Odluka o dodjeli koncesije

Imenovanje odgovornog voditelja izvođenja rudarskih radova i dostava jamstva za troškove sanacije eksploatacijskog polja

Ugovor o koncesiji za eksploataciju mineralnih sirovina

ZAKON O RUDARSTVU

ZAKLJUČNO:

Niz rješenja koja su uređena novim Zakonom o rudarstvu za cilj imaju rješavanje nedostataka Zakona o rudarstvu («Narodne novine», br. 75/09. i 49/11.) koji su uočeni u redovitoj praksi tijela nadležnih za rudarstvo u Republici Hrvatskoj, odnosno davanje koncesije za eksploataciju koje se provodi na temelju samo jednog javnog nadmetanja u jedinstvenom postupku koji se sastoji od četiri faze, a isto je u potpunosti usklađeno s odredbama novoga Zakona o koncesijama (Narodne novine, broj 143/2012). Navedenim se rudarskim gospodarskim subjektima omogućava pravna sigurnost u cilju značajnih ulaganja u rudarsku djelatnost, poglavito istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina.

Osim navedenog važećim Zakonom o rudarstvu omogućena je učinkovitija kontrola eksploatiranih količina mineralnih sirovina i plaćanja naknada za koncesiju, propisuje se postupak za sanaciju prostora i izvođenje rudarskih radova u posebnim situacijama (propisi o zaštiti okoliša i/ili propisi o uređenju prostora), napravljena je prilagodba propisa za posebne slučajeve eksploatacije (npr. morska sol, građevni pijesak i šljunak sa morskog dna, skladištenje ugljikovodika i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama), jasno su propisana stečena prava, odnosno obveza usklađenja prije izdanih akata s odredbama važećeg Zakona o rudarstvu, određeno je donošenje podzakonskih akata za provedbu Zakona.

Zaključno, važećim Zakonom o rudarstvu omogućit će se još efikasnija i transparentnima primjena davanja koncesija u rudarstvu tj. eksploatacije mineralnih sirovina, a što će se pozitivno odraziti na intenzivnija ulaganja, jačanje gospodarske aktivnosti, povećanje općih poreznih prihoda, prihoda od koncesija, te otvaranje novih radnih mjesta.

Zahvaljujem na pažnji!